

ТЕМИ ОТ МЕДИИТЕ

30.03.2012 г.

Важни обществено-икономически и политически теми

[Вестник Капитал daily](#)

✓ **Боряна Пенчева: Правителството може да реши за нов външен дълг идната сряда**

http://www.capital.bg/politika_i_ikonomika/bulgaria/2012/03/29/1798122_boriana_pencheva_pravitelstvoto_moje_da_reshi_za_nov/

Госпожо Пенчева, как върви подготовката за емисия облигации на международните пазари?

- За такава емисия се подготвяме от 2 години. Следим пазарите, знаем, че имаме пикове на плащанията през 2013 и през 2015 г. Имаме и дългосрочна стратегия за управлението на дълга. В момента наблюдаваме дълговия пазар. Кризата създаде сътресения, които направиха привличането на нов дълг изключително скъпо. Ние се стараехме да направим най-доброто като доходност, вид на валута и начин за пласиране. Миналата година бяхме единствена държава в ЕС с повишен кредитен рейтинг и различни анализатори, а и БНБ предложиха да се потърси нов външен дълг. **Но проблемът около преговорите с частните кредитори** на Гърция и голямата нестабилност бяха силен потенциален и неоправдан риск за България като емитент на глобалните пазари.

Тази година сме в друга хипотеза. Има договор за финансова стабилност в ЕС. Има споразумение на Гърция с кредиторите ѝ, което успокои пазарите и сега България с високия си кредитен рейтинг, с добрите си фискални показатели става привлекателна като потенциален емитент. На пазарите има известно успокоение и сегашният момент е подходящ както по наша оценка, така и според нашите съветници. Подчертавам – в много добра ситуация сме заради политиката, която провеждахме. Има трайна тенденция на понижаване на доходността по инструментите с всякакъв тип срочност.

Свидетели сме на исторически ниски равнища, подобни на тези преди кризата. За пръв път имаме 4.95% доходност по дългосрочния дълг.

Ако днес се вземе решение за привличане на нов външен дълг, какви са конкретните стъпки, които трябва да се извървят, докато парите на чуждестранните кредитори постъпят във фискалния резерв? Каква част от тези стъпки вече е извървяна и колко отнема целият процес?

Ние имаме пълен комплект документи за стартиране на такава процедура, които вече са готови. Първата стъпка е да поискаме от Министерския съвет със свое решение да упълномощи министъра на финансите да предложи български държавни ценни книжа на международните капиталови пазари. В самия закон за бюджета парламентът ни е дал мандат, но ще бъде необходима и ратификация от НС. Следва избор на банка - мениджър по емисията, или на консорциум от банки, както и на правен консултант, тъй като емисията ще се търгува на чужди пазари.

Имаме предварителна подготовка и процесът е бърз. Чужди банки вече са натрупали опит и са в готовност бързо да ни представят офертата си. Ние имаме чернова на Request for proposals (покана за получаване на оферти - бел. ред.), анализи и останалите нужни документи. Тъй като от 2 години ни чакат да излезем на пазарите, водещите банки също са готови за бърза реакция. След уреждането на всички документи следва предлагане на емисията, като по наши оценки цялата процедурата би отнела между 6 и 10 седмици.

Кога да очакваме решението на Министерския съвет, след като самият министър Дянков заяви, че дългът трябва да е привлечен до лятото?

- Очакваме решението да се вземе още на следващото заседание на Министерския съвет (идната сряда, 4 април - бел. ред.). Имаме уверение, че парламентът и всички институции ще съдействат максимално бързо.

Какви промени предвиждате в емисионната политика на вътрешния пазар на държавни ценни книжа?

- Към момента емисионната политика се изпълнява по плана, публикуван миналата есен. Продължаваме политиката ни по разширяване на дълговите инструменти. Миналата година предложихме краткосрочни инструменти – 3- и 6-месечни книжа. През тази година разнообразихме матуритета на средносрочните – между 2 и 7 години. Дори проведохме допълнителни аукциони предвид високото търсене, така че предвидихме допълнителни емисии или увеличавахме обемите при голям интерес.

Предлагаме също иновативни инструменти, съчетаващи обратно изкупуване и замяна на държавните ценни книжа с нови. Стремежът ни не е да теглим дълг заради самия дълг, а да гарантираме ликвидност в съответствие с целите ни. От началото на годината емитирахме ДЦК за около 200 млн. лв. на месец и това показва, че плавно изпълняваме планираната емисионна политика.

Доколко успехът ви в емитирането на ДЦК на вътрешния пазар се дължи, деликатно казано, на активната комуникация с институциите, които ги купуват?

- Това, което Министерството на финансите прави, е да предложи максимална прозрачност – публикуваме всеки месец емисионен календар, макроикономически анализи и пазарът оценява предоставянето на тази информация. Показателите ни също са много по-добри спрямо предходните години. Анкетираме самите финансови посредници и знаем какво те очакват от нас.

Доверието, което вътрешните инвеститори имат към фискалната позиция и към политиката на финансовото министерство, е важен фактор, който да ориентира и външните пазари. Нещо повече - ние ще излезем на пазарите с

неголяма емисия, тоест под 1 милиард евро, според мандата, който ни е даден в закона за бюджета. България би представлявала значителен интерес за инвеститорите, защото предложена от нас емисия е добра възможност за диверсификация на техния портфейл.

Как се отнасят към идеята на "Синята коалиция" да се предложат ДЦК за граждани?

- Проверих какъв е историческият опит с този тип книжа, защото те се предлагаха допреди 7 години. Замислени като алтернатива на депозитите, тенденцията при тях е била да се търсят все по-малко и за цялата 2004 г. са реализирани 22.6 млн. лв., а за първата половина на 2005 г. интересът към този инструмент съвсем намалява и обемът на продажбите е само 1.64 млн. лв.

Тогава се спира предлагането на този инструмент и към днешна дата нищо не ни кара да очакваме интерес от гражданите и не го разглеждаме като средство за финансиране на бюджета. Освен това ние очакваме потреблението да се съживи и тези средства да се вложат в реалната икономика.

В Националната програма за реформи залагат наполовина по-ниска прогноза за икономическия растеж и номиналния БВП в сравнение с макрорамката при приемането на бюджет 2012. Какво изпълнение на бюджета очаквате оттук нататък?

- Прогнозата е реалистична. Тя е на базата на модел, който с годините се е доказал. Актуализирахме макрорамката, преди да започнем нова бюджетна процедура. Растежът е за 1.4% тази година, 2.5% за следващата и това показва, че продължаваме да сме оптимисти в средносрочен план. Основата за този оптимизъм е съживяването във вътрешното търсене и очакваното ускоряване на растежа като резултат от усвояването на европейски средства.

Голяма част от проектите вече се изпълняват, което е гаранция за увеличаване на заетостта и растежа. По отношение на износа тенденциите продължават да са добри, въпреки че растежът се забавя в Западна Европа. Очакваната рецесия в ЕС стана повод за ревизия и на нашата прогноза, но диверсификацията на износа към Близкия и Далечния изток, както и към Латинска Америка ни прави уверени, че новата ни прогноза е реалистична. Относно вашия въпрос дали може бюджетът да бъде засегнат, отговорът е не, защото разходната част е планирана консервативно. Нивото на разходите е почти запазено спрямо миналата година и при нулев растеж ние не бихме имали необходимост от актуализация. Нещо повече - подобрената събираемост дава основание за допълнителен оптимизъм. Така че насърчаването на малките и средните предприятия, очакваните инвестиции през тази година, ускореното усвояване на европейски средства и подобрената събираемост въобще не поставят въпроса за актуализация на бюджета.

✓ ИПИ: Ниските доходи в България са пряк резултат от слабата защита на собствеността

http://www.capital.bg/biznes/2012/03/29/1797950_ipi_niskite_dohodi_v_bulgaria_sa_priak_rezultat_ot/

България е на 62-ро място в света по защита на правата на собственост от 130 страни. Това показва шестият годишен индекс, който у нас се изготвя с помощта на Института за пазарна икономика (ИПИ) в партньорство с алианс "Права на собственост", Вашингтон, и програмата Hernando de Soto Fellowship. С този резултат страната ни се нарежда на едно място с Бразилия и Индия. За една година България се е изкачила с две стъпки нагоре и се намира по-средата в класацията.

Пряка връзка

Според анализа на ИПИ ниските доходи в България в много голяма степен са свързани с несигурността на гражданите и фирмите и липсата на защита, която държавата трябва да им осигури. "Отново от тази класация се вижда, че ахилесовата пета на българската икономика е слабият контрол върху корупцията и лошите показатели, свързани с независимостта на съдебната власт. Страната ни традиционно най-лошо се представя при правната и политическата среда", казват авторите.

Спрямо предишното изследване политическата среда слабо се е подобрила - с 0.1 точки, както и правото на физическа собственост с 0.2 точки, което не променя картината като цяло. И в новия доклад България има ниска оценка по отношение на "достъпа до заеми" - заради кризата и несигурността в глобален план.

При защитата на правото на интелектуалната собственост страната се нарежда в двете крайности - висок резултат при защитата на патентните права и на дъното при пиратството на авторски права.

Незадоволителни резултати

Според ИПИ, въпреки че за последните 6 години България е подобрила защитата на правата на собствеността, напредъкът е "изключително незадоволителен". И с този темп едва ли може да се очаква българите да забогатеят през следващите години, коментират икономистите. По думите им единственият начин това да се промени си остават познатите препоръки за "борба с корупцията", "независима съдебна система", "смели реформи" и "силна политическа воля за промяна".

✓ Стабилният трудов пазар крепи икономиката в Германия

http://www.capital.bg/politika_i_ikonomika/sviat/2012/03/29/1798006_stabilniiat_trudov_pazar_krepi_ikonomikata_v_germanii/

Вече не е новина, когато германската безработица достигне поредното рекордно ниско ниво за месеца. Когато резултатите са по-добри от прогнозите на правителството - също. И през март 2012 г. безработицата от 6.7% в най-стабилната европейската икономика е най-ниска за последните две десетилетия (при средно ниво в еврозоната 10.7% по данни на ОИСР). Незаетите в Германия са намалели с 18 000 до 2.84 милиона души, сочат данни на базираната в Нюрнберг Федерална агенция по заетостта.

Разцвет в сърцето на кризата

"Настоящата фаза на икономическа слабост почти не е оставила следа на трудовия пазар", казва председателят на агенцията Франк-Юрген Вайзе пред Reuters. Според Томас Костерг, икономист от Standard Chartered Bank, тази статистика говори много за изключително важната сила на германската икономика. Той твърди пред агенция Bloomberg, че безработицата ще продължи да намалява през идните месеци, тъй като темпото на растежа се ускорява. BMW предвижда през 2012 г. откриване на 4000 работни места. Машиностроителната компания Liebherr може да наеме 1200 души в източната провинция Мекленбург-Предна Померания, защото увеличават продажбите в Русия и Бразилия, каза управляващият директор Томас Мюлер в края на февруари. Според германската индустриално-търговска камара фирмите във федералната република могат да създадат нови 250 000 работни места тази година, като 80 000 от тях ще са в здравеопазването и социалните услуги, 50 000 в информационните технологии и 40 000 в инженерството.

Плахо нагоре

Според германския институт за макроикономика IMK, френската икономическа обсерватория OFCE и австрийския институт за икономически изследвания WIFO икономиката във федералната република през 2012 г. ще нарасне с едва 0.3%, а през 2013 - с 0.7 на сто. Това се дължи на факта, че доминираната от износ германска икономика зависи от търсенето на чужбина, а то се влияе пряко от строгите антикризисни мерки, въведени от много правителства.

"Надеждите, че Германия може да се откъсне от развитието в еврозоната чрез износ извън ЕС, са илюзия", казва Густав Хорн от IMK, цитиран от Reuters. "Европа е и остава нашият основен икономически партньор и драконовските бюджетни икономии в много от търговските ни партньори ни удрят силно", допълва той.

И според трите института през идните години износът ще продължава да расте по-бавно, отколкото вноса. През декември 2011 г. износът намаля с най-голяма скорост за последните три години, макар и през януари нивата да се възстановиха заради търсенето извън еврозоната. Reuters припомня, че икономистите се надяват именно стабилният трудов пазар да стимулира потреблението и по този начин да компенсира за по-слабия ръст на износа. Според Михаел Хайзе, главен икономист в застрахователната компания Allianz, през 2012 г. германската икономика ще бъде доминирана изцяло от вътрешното търсене. Прогнозите на застрахователя са за растеж от 1 и 2% съответно през 2012 и 2013 г. и това ще продължи да поддържа положителната тенденция на трудовия пазар.

Недостиг на служители

На фона на стабилните пазар на труда и икономика Германия опитва да се справи с хроничния недостиг на квалифицирана работна ръка. Списание Spiegel разказва как компаниите, които търсят медицински сестри и инженери, са започнали да търсят персонал в Португалия, където повече от една трета от младите хора са без работа. И тъй като германските работодатели не могат да си позволят да изпуснат квалифицираните служители, през първите шест месеца от престоя им в Германия болницата в Синделфинген в провинция Баден-Вюртемберг финансира квартирата, храната им и плащат за интензивен курс по немски.

Вестник Класа

✓ Пристанищата Видин, Русе и Бургас влизат в опорната мрежа на Европа

<http://www.klassa.bg/news/Read/article/199893-%D0%9F%D1%80%D0%B8%D1%81%D1%82%D0%B0%D0%BD%D0%B8%D1%89%D0%B0%D1%82%D0%B0+%D0%92%D0%B8%D0%B4%D0%B8%D0%BD%2C+%D0%A0%D1%83%D1%81%D0%B5+%D0%B8+%D0%91%D1%83%D1%80%D0%B3%D0%B0%D1%81+%D0%B2%D0%BB%D0%B8%D0%B7%D0%B0%D1%82+%D0%B2+%D0%BE%D0%BF%D0%BE%D1%80%D0%BD%D0%B0%D1%82%D0%B0+%D0%BC%D1%80%D0%B5%D0%B6%D0%B0+%D0%BD%D0%B0+%D0%95%D0%B2%D1%80%D0%BE%D0%BF%D0%B0>

Пристанищата във Видин, Русе и Бургас са включени в проекта за опорна транспортна мрежа на Европа, каза Георги Генчев, генерален директор на държавното предприятие „Пристанищна инфраструктура“ (ДППИ), вчера във Варна. Това означава, че те стават основни логистични и транспортни точки на Европа. При обектите в опорната мрежа довеждащата и отвеждащата пътна и железопътна инфраструктура ще се изградят приоритетно. Това означава, че ако в дадена държава има опорна точка, при искане на финансиране за проекти за инфраструктурата ѝ основен ангажимент на държавите от общността ще бъде парите да бъдат осигурени. В момента концесията е единствената възможност за публично-частно партньорство, като в други държави има повече и по-гъвкави форми за управление. Очаква се след приемането на новата нормативна база да има предложения и за нови форми.

Останалите портове в страната, както и този във Варна ще бъдат в широката транспортна мрежа. След приемането на окончателния вариант на транспортната система ще бъдат уточнени и бъдещите морски магистрали. Това ще стане до няколко месеца или най-късно до края на годината, обясни още Генчев. Проектът за опорна транспортна мрежа на Европа предвижда да се обхване целият континент, като се натоварят максимално водните пътища за сметка на автомобилните превози.

Политика на ЕК е пари за пристанищата от еврофондове да не се отпускат, независимо дали са в опорната или в широката транспортна мрежа. Те ще могат да се развиват в зависимост от възможностите за вложения, активността на бранша и развитие чрез публично-частно партньорство. Европрограмите ще финансират пътни и железопътни проекти, а инвестициите в пристанищата и летищата ще зависят от инициативата на бизнеса, уточни изпълнителният директор. По думите му включването на определени пристанища в опорната мрежа е въпрос на национална политика и не зависи от вложенията. Държавата е била ангажирана с посочването на портовете, които да се присъединят към опорната транспортна мрежа на континента. За да има частен интерес, е важен товарооборотът, а не дали пристанището е част от опорната мрежа, коментира Генчев.

В началото на 2015 г. България вече ще е задължена да преустанови документооборота между корабите и брега на хартиени носители. При корабоплаването ще е задължително комуникацията да се осъществява само по електронен път, обясни изпълнителният директор на ДППИ. В момента има изградени информационни центрове в Бургас и Варна, в

които се обработват документите за корабоплаването. За съжаление някои от ползвателите не могат да преминат на електронен вариант, но повечето представители на бизнеса, както и администрацията са го направили, твърди Генчев. Предстои до края на април да се подпише договор за финансиране на проект за управление на корабния трафик, насочен към повишаване и усъвършенстване на електронния документооборот. Средствата се отпускат по програма „Транспорт“ и са над 16 млн. евро. Очаква се до края на 2013 година проектът да бъде завършен и системата да заработи.

✓ 900 млн. лева са разплатени по програма „Околна среда“ и ИСПА

http://www.klassa.bg/news/Read/article/199912_900+%D0%BC%D0%BB%D0%BD.+%D0%BB%D0%B5%D0%B2%D0%B0+%D1%81%D0%B0+%D1%80%D0%B0%D0%B7%D0%BF%D0%BB%D0%B0%D1%82%D0%B5%D0%BD%D0%B8+%D0%BF%D0%BE+%D0%BF%D1%80%D0%BE%D0%B3%D1%80%D0%B0%D0%BC%D0%B0+%E2%80%9E%D0%9E%D0%BA%D0%BE%D0%BB%D0%BD%D0%B0+%D1%81%D1%80%D0%B5%D0%B4%D0%B0%E2%80%9C+%D0%B8+%D0%98%D0%A1%D0%9F%D0%90

900 млн. лева са разплатените средства по програма „Околна среда“ и ИСПА през последните две години, каза министърът на околната среда и водите Нона Караджова по време на бизнес форума за стратегическата инфраструктура. Средствата са по проекти за съоръжения за преработка на отпадъци, канализация и водоснабдителни системи, пречиствателни станции. По думите на екоминистъра приоритет на ведомството през следващите няколко години е развитието на базисната екологична инфраструктура. През тази година ще започне изпълнението на 26 проекта, на които средната стойност е между 30 и 40 млн. лева. Договорите за тях бяха подписани през миналата година. В най-скоро време се очаква инвестиция за още около 900 млн. лева във ВиК-мрежи и пречиствателни станции, съобщи още Караджова. На финален етап е новият закон за управление на отпадъците. Според него през 2020 г. трябва да се постигне минимум 50 на сто рециклиране на битовите отпадъци и поне 70% оползотворяване на строителните отпадъци.

✓ Преговаряме с Брюксел за още 24,8 млн. евро санкции по САПАРД

http://www.klassa.bg/news/Read/article/199847_%D0%9F%D1%80%D0%B5%D0%B3%D0%BE%D0%B2%D0%B0%D1%80%D1%8F%D0%BC%D0%B5+%D1%81+%D0%91%D1%80%D1%8E%D0%BA%D1%81%D0%B5%D0%BB+%D0%B7%D0%B0+%D0%BE%D1%89%D0%B5+24%2C8+%D0%BC%D0%BB%D0%BD.+%D0%B5%D0%B2%D1%80%D0%BE+%D1%81%D0%B0%D0%BD%D0%BA%D1%86%D0%B8%D0%B8+%D0%BF%D0%BE+%D0%A1%D0%90%D0%9F%D0%90%D0%A0%D0%9A

След като Европейската комисия предяви претенции за още 24,8 млн. евро санкции към България по програма САПАРД и българската страна призна едва половината от тази сума, тепърва предстоят трудни преговори с Брюксел. Глобите се налагат за плащания през 2010 г., тъй като за проекти по предприсъединителната програма има възможност плащанията да се извършват до 3 години след подписването на договора. Затова българската страна е депозирала в Еврокомисията съответните документи, но все още не е получила отговор и окончателно становище. Ако не бъдем „помилвани“, сумата ще се прибави към други 30 млн. евро, които трябва да се преведат от националния в европейския бюджет заради установените след 2008 г. от европейските и българските разследващи органи нарушения по САПАРД. Според финансовия отчет на фонд „Земеделие“ за миналата година фирмите и гражданите, вписани в книгата на длъжниците на предприсъединителната програма, трябва да върнат на държавата над 110,6 млн. лв. по 214 договора, при които има установени проблеми при реализацията на проектите. Списъкът в книгата на длъжниците набъбна след 2008 г., когато във фонда бяха въведени вътрешни правила за оценка на програма САПАРД, свързани с конфликта на интереси между фирми, кандидатствали със сходни проекти или с нарушения при търговете за доставка на техника, основно за хранително-вкусовата индустрия. Тези мерки бяха приложени, след като европейската служба за борба с измамите ОЛАФ разкри случая на източване на средства по САПАРД с участието на фирми от България и други европейски държави, станал известен с делото за пране на пари срещу бизнесмените Марио Николов, Людмил Стойков, Валентин Ангелов и още четирима души. Последващи проверки тогава установиха административни пропуски при отпускането на субсидии и по други договори, в резултат на което ЕК наложи финансови корекции на България, част от които се оспорват от българската агенция САПАРД към фонд „Земеделие“.

Първата наложена санкция бе намалена

Преди две години Брюксел наложи на България да възстанови в бюджета на ЕС над 5,7 млн. евро, неправомерно предоставени като субсидии по САПАРД в периода от юли 2007 г. до края на юни 2008 г. От своя страна обаче фонд „Земеделие“ оспори сумата, като представи необходимите документи в защита на тезата, че не са установени нарушения при изплащането на субсидиите. Както стана известно, усилията на българската страна са били възнаградени и продължителните преговори с главна дирекция „Земеделие“ на ЕК приключиха, като санкцията бе намалена с над 834 хил. евро. Затова сега страната ни ще преведе 4,9 млн. евро в евробюджета.

Същевременно съдебните дела срещу бизнесмените Марио Николов, Людмил Стойков, Валентин Ангелов и другите четирима души се точат вече четвърта година и единственият ефект досега е, че в началото на март т.г. делото влезе за разглеждане в Софийския апелативен съд, защото присъдата се оспорва. Но останалите засегнати от скандалите фирми понесоха сериозни загуби за бизнеса си. Не само че програмата бе блокирана и бизнесът им пострада, но и редица коректни компании с години не успяха да получат субсидиите си, докато не приключат последващите проверки. Всяка година обаче проверките на експертите установяват нови или отписват стари нарушения. Само през миналата година агенцията по САПАРД към фонд „Земеделие“ е успяла да приключи 49 случая, проверките по които са доказали липса на нарушения. В резултат претенцията на бюджета за 43,2 млн. лева отпадна.

Появяват се нови проблемни договори

За същия период обаче са разкрити нови 17 проблемни договора, по които фирмите трябва да преведат над 7 млн. лв. От тях през 2011 г. са възстановени близо половин милион лева. Сред най-сериозно пострадалите от сагата с нарушенията по САПАРД са преработватели от месния и млечния бранш. Те смятат, че провалът на програмата не само доведе до фалити техни колеги, но се отрази негативно върху имиджа на преработвателния сектор. Още по-лошото е, че заради наложените санкции, които се плащат от националния бюджет за агросектора, губят и всички останали производители, разчитащи на повече национални доплащания към сега действащите европейски програми. Сега пред министър Мирослав Найденов и ръководството на Държавен фонд „Земеделие“ стои въпросът дали ще успеят да докажат на Еврокомисията, че част от санкциите са неправомерни, и да намалят тежестта от тези плащания върху бюджета. Защото дълговете на САПАРД, трупани по време на управлението на различни правителства, ще трябва да се плащат отново от данъкоплатците през следващите години.

[Вестник Труд](#)

✓ Държавата свива дълга си към бизнеса

<http://www.trud.bg/Article.asp?ArticleId=1302817>

Просрочените дългове на държавата и общините към бизнеса са се свили с над 60 млн. лв. през м. г. Принос за намалението обаче има само централната власт, а общото ниво на вземанията остава високо - 371 млн. лв., става ясно от обявена вчера справка на финансовото министерство към края на 2011 г.

От общите задължения 164 млн. лв. са просрочията на правителството, а 207 млн. лв. - на общините. Година по-рано държавата и общините бавеха плащания за общо 432 млн. лв., от които 237 млн. лв. - по вина на централната власт. Размерът на задържания ДДС заради ревизии е 350 млн. лв. Това е нормално ниво, като една част от сумата изобщо не се възстановява, защото представлява опит за измама, коментираха от НАП.

Държавата се превърна в неизряден платец в разгара на кризата - от втората половина на 2009 г. и през цялата 2010 г., когато ведомството на министър Симеон Дянков блокира куп плащания по договори с изпълнители. В резултат редица фирми останаха без средства и започнаха да бавят плащанията си за данъци и осигуровки. Ведомството на Дянков отчете грешката и постепенно, още в края на 2010 г. започна да погасява просрочията. Освен това със закон през 2011 г. за първи път беше въведен таван на дълговете на бюджетните ведомства. За м.г. той беше 556 млн. лв., а за 2012 г. е 369 млн. лв.

Междувременно България продължава да изчаква последния срок, за да въведе евродирективата за забавените плащания. Според нея бюджетните ведомства трябва да се разплащат с фирмите в рамките на максимум 30 дни, а при изключителни случаи - 60. Директивата трябва да бъде въведена до 13 март 2013 г.

260 хиляди касови апарата от общо 300 хил. вече са свързани с Националната агенция по приходите (НАП). Крайният срок за това е 31 март. Проверките дали устройствата са свързани със сървърите на приходната агенция ще започнат на 3 април - вторник. Отсрочката се получава заради разпоредба, според която, ако даден краен срок изтича в почивен ден, то той не се брои, а срокът приключва в края на първия присъствен ден.

[Вестник Сега](#)

✓ Държавата внезапно се загрижи за некоректните длъжници

<http://www.segabg.com/article.php?id=595219>

На фона на драмите около неизплатените заплати и осигуровки в ГОРУБСО-Мадан държавата внезапно се загрижи за некоректните си длъжници. Зам. финансовият министър Владислав Горанов потвърди вчера пред bTV, че ведомството работи по идеята за амнистия на лихвите по забавените осигуровки и данъци. Досега позицията на МФ по темата бе резервирана, защото подобно решение създава двоен аршин и стимулира неплащането на задълженията в срок. МФ и НАП вчера не пожелаха да коментират каква е причината за еволюцията.

Според Горанов финансовото министерство работи по три варианта - за опрощаване на лихвите само по просрочените осигуровки, за приспадането им при данъците, или и в двата случая. Идеята е лихвената ваканция да важи само за 3 месеца и да се ползва само от длъжниците, платили сумите в този срок. Така в бюджета щели да постъпят десетки милиони лева от некоректни платци, защото просрочените задължения възлизали общо на 9 млрд. лв.

От финансовото министерство и НАП вчера не уточниха каква част от просрочените задължения са неплатени данъци и колко - осигуровки. Не се разбра и дали амнистията ще важи за всички забавени плащания в рамките на абсолютния давностен срок от 10 години. Няма информация и какъв е размерът на натрупаните лихви по тези просрочени вземания на държавата. Ясно е само, че във финансовото министерство има работна група. Какво е измислила тя и каква е финансовата обосновка ще се разбере след евентуалното публикуване на предложения за законодателни промени. Всички аналитични данни за просрочени задължения са във финансовото министерство, решението е политическо и НАП на този етап не може да коментира, бе лаконичното обяснение на приходната агенция.

Социалните партньори от тристранния съвет не са уведомени за сформирането на работна група, показва проверка на "Сега". В Българската стопанска камара подкрепят идеята за лихвена амнистия, но само за фирми, които са имали проблеми заради забавени суми по договори с държавата и общините. В КТ "Подкрепа" приемат идеята като глътка въздух за фирмите, но се опасяват от прилагането на двоен аршин спрямо вече платилите. Зад предложението застава Конфедерацията на работодателите и индустриалците в България. Председателят й Огнян Донеv вече съобщи, че е имало среща по темата във финансовото министерство, но там не били особено благосклонни.

Идеята за амнистия на лихвите бе лансирана през 2010 г. покрай забавените крупни суми от държавата към бизнеса. Тогава се предвиждаше амнистията за всички длъжници на осигуровки. В крайна сметка текстът отпадна с аргумента, че така се стимулират некоректните платци.

Според последния отчет на НАП само за 2010 г. са предприети мерки за събиране на 367 млн. забавени осигуровки, като част от длъжниците са платили задълженията с лихвите, а при други са наложени обезпечителни мерки. НАП е звъняло по телефона на 17 000 физически лица със забавени данъци. Само за 2010 са се появили 1105 нови големи длъжници (над 5000 лв.), а дължимата от тях сума е била 1.56 млрд. лв. От 2000 г. насам крупните длъжници с натрупване са 12 852, а неплатените суми - 9.3 млрд. лв.

[Вестник 24 часа](#)

✓ Крадат по 1,5 млрд. лв. ДДС годишно

<http://www.24chasa.bg/Article.asp?ArticleId=1302672>

600 млн. на всеки 3 млрд. лева планиран приход от ДДС не влизат в хазната или пък излизат от нея като неправомерно върнат данък, сметнаха за "24 часа" данъчни експерти. Според говорителя на легия "Антимафия" Петър Якимов годишно загубите за бюджета са още по-големи - 1,5 млрд. лв.

Изчисленията са по данни на софтуер, който автоматично разпознава повечето опити за данъчни измами и задава за проверка рискови сделки.

Той обработва всяка от 38-те милиона месечно трансакции по зададени предварително над 100 критерия.

По тях се откриват съмнителни търговски връзки между дружества, "рисуват" се ролите на всяка фирма в данъчния регистър в схемите за източване на ДДС.

Данните за по-едрите опити за измама се подават към ГДБОП и при 90% от сигналите се започва разработка. В приходната агенция пък се изготвят профили на ДДС измамниците. Така щети за над 400 млн. лв. на година биват пресичани.

Доскоро традиционният профил на ДДС измамника бе верига фирми с регистрация у нас най-често в строителството, земеделието или търговия със стоки с малък обем и висока стойност", споделят данъчни инспектори.

Новият профил на ДДС измамните обаче се допълвал от навлизането на големи авторитетни компании, които прилагат т.нар. топене на размера на косвения данък, който трябва да бъде внесен. Това потвърди пред "24 часа" шефът на данъчните Красимир Стефанов.

В интервю той обясни, че тези компании са получатели на много висока стойност на маркетингови, консултантски, социологически услуги.

Тези доставки обаче никога не са се случвали, а целта е била да се намали данъкът за внасяне. Той бе категоричен, че това вече се случвало дори в сектори, за които "никога не бихте си помислили, че се вършат злоупотреби".

След като данъчни и полиция хвърлили в битката и софтуер, измамниците отвърнали със същото, казват инспектори. Първоначално и у нас набрала скорост схемата, известна като "съседска въртележка", за която "24 часа" вече писа, ловки измамници ги контраатакували с "виртуална въртележка".

"Съседската схема" била прилагана главно от румънци, българи и гърци, които регистрират от името на чужд инвеститор голям брой кухи фирми. След това започвало движение на стоки, но само по документи. След няколко месеца вече имало солидна сума ДДС за възстановяване. Тогава стоките в действителност се продавали, но без ДДС, и складовете се опразвали. Далаверата при нея е, че проверките в чужбина траят по-дълго, отколкото е срокът за възстановяване на данъка.

Сега тя била модифицирана и с износ. Вместо да си прехвърлят само фактури в рамките на ЕС, стоките се "изнасят" за трета страна, например Дубай, и после се реекспортират за друга държава членка.

Последното подобрене била "виртуалната въртележка", която е хит на компютърната техника. Чрез специални компютърни системи се генерирани виртуални въртележки от несъществуващи вериги от фирми с празни обороти, включително и със задгранична регистрация. Те се вписвали в данъчните служби, за да създават "шум" в системите на данъчните, а данните се пазарували на черния пазар за лични данни. Този пазар се захранвал от роми и социално слаби, които сами си продавали документите за самоличност, както и от откраднати лични или фирмени документи.

Класиките в "жанра" са четири и работят

Основните схеми си остават четири, с различни модификации.

1. Верига от фантоми

Наричана още с липсващ търговец - длъжник по ДДС. При нея фирма акумулира данъчни задължения. Всички останали във веригата са успели да си изтеглят данъка от държавата. Най-често натрупалата дългове фирма се прехвърля на ром или клошар. (Как действа тя- виж схемата горе)

2. Кръгова измама

Експертите я наричат каруселна (виж втората схема) При нея между най-малко трима доставчици, обикновено в различни държави, се извършват множество покупко-продажби на една и съща стока, която се облага с нулева ставка. На финала въпросната стока се облага еднократно с най-ниската за групата държави ставка по ДДС, но не се внася в бюджета.

3. Фиктивен износ

При нея търговецът изнася стоки само по документи и си възстановява данъчния кредит, а стоката се реализира без фактури на вътрешния пазар. Тя има и по-мека разновидност, при която экспорт реално има, но се надува стойността на изнасяното и се намалява нормата на печалба.

4. X-образна

В този тип измама участват голям брой лица, включително и нерегистрирани по ДДС. Организаторът ползва данъчен кредит въпреки наличието на неизряден платец по веригата, през който изтичат парите. Нейният разцвет бе по времето на ДДС сметките, но продължава да се прилага и до днес.

Петър Якимов, говорител на легия "Антимафия": Създател на схеми е Арабският доктор

- Имате ли изчисления колко губим от ДДС, г-н Якимов?

- Само от изтеглено или прихванато ДДС губим около 1,5 млрд. лв. на година. Проблем остава дължимият, но невнесен данък.

- Знаете ли някои от играчите?

- "Главният дедесар" е А. М., който е държавен служител. Схемата му е през строителни фирми. Подвизава се във Видин, където има квартали, които се издържат с дедесарски бизнес. За основоположник на схемите е сочен Арабския доктор. Негова е една от най-хитрите схеми, кръстена е на името му.

- Каква е тя?

- Стоката се внася от фирма, която е на името на Доктора. Сумите за мита, ДДС, бакшиши са събрани предварително, калкулирана е и печалбата, като стоката се мери на кубик. След като пристигне товарът, клиентите получават договор за консигнация и не отчитат оборот. При Доктора остава митническата декларация. Втора фирма, която не се води на него, я предлага на шипърите, които пазаруват от Илиянци. Те получават фактура от втората фирма, а стоката им се продава от първата. Следва редовен износ през Калотина за Косово. Втората фирма тегли ДДС, а първата е чиста.

- След като вие го знаете, полицията не знае ли кой е Арабския доктор?

- След разстрела на брат му той се премести в Турция, но тук остана да върти бизнеса съпругата му. На няколко пъти разработките срещу него се проваляха. През 2008 г. МВР влиза в централния офис на фирмата, там освен много митнически документи е намерено и черно тефтерче с инициали на митничари и полицаи.

- Работят ли трансевропейски схеми за измами?

- Да. Например посредниците Стоян, Малкия и Големия Ибрахим прилагат схемата фиктивен износ за европейски страни. Така те печелят между 10 000 и 30 000 лева от контейнер с китайска стока. Когато данъчните бръкнат в системата, там е посочено, че стоката е пристигнала, а ДДС-то се възстановява. За да се изчисти фирмата получател обаче, тя незабавно прави фиктивен износ за трета страна.

- Как се легализира печалбата?

- Източването на ДДС винаги е свързано с пране на пари. Най-често през банки. Основен перач на такива пари е Джуджето.